

pozdravil g. sreskega šolskega nadzornika Miroslava Pretnarja, vse na novo vstopivše člane, čestital k poroki tovarišici de Toni in izrazil tovarišu Tiranu sožalje k izgubi očeta.

Potem so se prebrali došli dopisi. Nadalje se je razvila kratka debata o praktičnem nastopu G. nadzornik Pretnar se je končno zahvalil tov. Stenovcu za njegov trud. Zapisnik zadnjega zborovanja se je prebral in vzel na znanje. Tovarišica blagajničarka je potem poročala o stanju blagajne.

Direktive delegatom. Kot prihodnja točka so bile direktive delegatom za pokrajinsko skupščino UJU v Šoštanju.

Pri slučajnostih je omenil tovariš predsednik, da je odločno proti temu, da odhajajo nekateri zborovalci pred sklepom zborovanja. To naj se v prihodnje opusti! Končno se je tovariš predsednik poslovil od odhajajočih tovarišev in tovarišice, ki so premeščeni v drug okraj. Odhajajo naši prijatelji in tovariši in zapuščajo vrzeli, ki jih bo težko dobro izpolniti. Poslovil se je od vrlega tovariša Antona Germeka in njegove soproge, oba zapuščata Krašnje ter se preselita na Ježico pri Ljubljani. Poslovilne besede je govoril tudi našemu dragemu tovarišu Rudolfu Knezu, ki je premeščen iz St. Vida pri Lukovici na Ig pri Ljubljani. Vsem trem pa je naročil, da nas ohranijo v dobrem in prijaznem spominu.

Nazadnje se je predsednik ponovno zahvalil vsem zborovalcem in tov. Stenovcu, voščil vsem vesele počitnice ter zaključil zborovanje.

+ UCITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA je zborovalo v soboto, dne 9. maja t. l. v osnovni šoli vidonski. Udeležba zelo lepa: navzočih je bilo 89 tovarišev(ic).

Uvodoma je tov. predsednik opozoril na prirodno lepoto gornjega Prekmurja, ki nudi v svojem bahatem zelenju posetnikom izreden užitek.

Zapisnik občnega zbora je tajnik prečital, nakar je bil isti odobren.

Med dopisi se je obširneje razpravljalo o dopisu Učit. doma v Mariboru. O občnem zboru Učit. doma kakor tudi o ustroju in delovanju te ustanove je obširno poročal tov. nadzornik Fran Cvetko. — Več govornikov se je toplo zavzemalo za razširjenje mladinskega lista »Zvonček«. — Končno je tov. predsednik priporočal pristop k »Samopomoči«.

Predavanje. Tov. nadzornik Fran Cvetko je podal metodiška navodila za praktični pouk v računstvu. Navodila so bila res strokovnjaško sestavljena; obdelana je bila snov za vse šole od eno do šestrazredne, od prvega do osmega šolskega leta. Predavatelj je bil pripravljen podati metodiška navodila tudi za pouk slovnice, kar pa je moral — žal — radi pozne ure opustiti. O tej temi bo predavanje na prihodnjem zborovanju. — Vsled istega vzroka je odpadlo tudi predavanje tov. Tomažiča o »knjižvodstvu«.

Samostojni predlogi: Tovariš Franc Zupančič je izročil dva pismena predloga tihoča se izboljšanja gmotnega stanja učitelstva v Prekmurju in izplačila diferenc na plači za čas od 1. oktobra 1923 do 30. aprila 1924. — Tov. nadzornik Cvetko pa je izročil pismen predlog v zadevi stanarine in naravnih stanovanj za šolske upravitelje. — Oba predloga sta odposlana na merodajno mesto.

Po sijajno uspelem zborovanju se je celokupno učitelstvo podalo v prijazno Gornjo Lendavo, kjer je bilo pri obedu postreženo prav po staroslovanski gostoljubnosti.

+ OKRAJNO UCITELJSKO DRUŠTVO ZA NOVOMEŠKI OKRAJ je imelo svoje redno zborovanje dne 13. junija t. l. na Čatežu pri Zaplazu. Udeležencev 48.

Tov. predsednik gosp. nadzornik M. Matko pozdravi navzoče in otvori zborovanje z željo, da bi tudi to zborovanje uspelo tako lepo, kot je navadno vedno bilo na Čatežu. Naše vrste počasi, pa stabilno rastejo. Naša zborovanja so bolj obiskana, odkar smo jih prestavili iz mesta na deželo. Zato ostanemo pri tej navadi do pozne jeseni.

Referent prosvetnega odseka tov. Fr. Hočevar poroča v kratkem sledeče: Vsaka šola mora imeti svojo knjižnico. Ta se naj uredi o velikih počitnicah. — Nato poda nekaj kritike o naših šolskih knjigah. Abecednik je pretežak. Četrta čitanka ne odgovarja namenu. — V šolsko knjižnico se naj ne uvaža preveč knjig v vezani besedi. — Naša »Učiteljska tiskarna« naj bi izdala take povesti,

ki vlečejo, kot n. pr. Kekec nad hudim brezdnom in podobno. — Tozadevno se sprejmeta sledeča dva referentova predloga: 1. Vandotove pripovedi se naj izdajo posamezno, vsaka zase, in sicer radi cene, da si jih morejo otroci tem laže nabaviti. 2. UJU naj po »Učit. Tovaršu« razglasi, kaj je z anketo za sestavo »Čitank za osnovne šole«. Obenem naj pazi na to, da ne bodo iste »Čitanke« za vso državo.

Diagrami v zemljepisu in v državnem gospodarstvu. Poroča tovariš Tone Lamut. Predavatelj omenja razne znake narodov, ki stoje na nižji stopnji kulture. Preide na znake, iz katerih so nastale v bistvu naše črke. Razmotriva o razvoju števil. Najboljše se je obdržalo in razvijalo dalje do današnje popolnosti. Navaja tudi razne znake, ki se še dobe med narodom. — Nato preide na najenostavnejše diagrame, ki nam omogočajo predstavljati si večje količine in števila v medsebojnem razmerju v raznih oblikah. Pokaže in opiše tudi nekaj prikladnih in za šolo uporabnih primerov. — Tovarišu T. Lamutu se priporoča, da se njegovi diagrami razmnožijo, kajti to je precizno delo, ki bi služilo šolam kot učilo.

Za glavno skupščino v Subotici se izvolijo nato sledeči delegati: Marija Franketova, Saša Dominiko, Jožica in Albina Ahačičeva, France Berden in Erna Zajčeva. — Za pokrajinsko skupščino v Šoštanju so bili izvoljeni sledeči tovariši in tovarišice: M. Matko, L. Koželj, Marija Franketova, Namestniki: Fr. Hočevar, Gizela Eklova in Anica Trpinova. — Nato se lepo uspelo zborovanje zaključiti.

Po zborovanju se je vršil izlet na Zaplaz in v okolico.

+ UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KOZJANSKI OKRAJ je zborovalo dne 9. maja 1925 na Pilištanju. Zborovanja se je udeležilo 26 članov.

Pozdrav predsednika. Tov. predsednik je otvoril zborovanje ter pozdravil navzoče, posebno tov. Zoro Čukovo, ki se je prvič udeležila zborovanja.

Zapisnik. Tov. tajnica je prečitala zapisnik občnega zbora.

Dopisi. Na dopis »Narodno-prosvetnega odseka« se je poverila tov. Hernaus naloge, da skliče sejo okrajnega narodno-prosvetnega odseka, pri kateri se naj konstituira odbor.

Vabilo na naročbo »Zvončka« se je prečitalo. Predsednik je pozval člane, naj delujejo za razširjenje tega mladinskega lista.

Predavanje. Tov. Hernaus je predaval o temi: »Ljudstvo in mesta« kot nadaljevanje teme: »Nova pota zgodovinske vede«. Za globoko zasnovano predavanje je žel priščno zahvalo vseh članov.

Volitev delegatov. Za pokrajinsko skupščino v Šoštanju so bili izvoljeni: delegat tov. Hernaus namestnik tov. Lazar; za glavno skupščino v Subotici: delegat tov. Hernaus, namestnik tov. Potočnik.

+ BELOKRANJSKO UCITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 6. junija 1925 na Vinici.

Ta dan je bil posvečen starosti Belokranjskega učiteljskega društva: tov. Lovšinu iz Vinice. Društvo mu je izročilo diplomu častnega članstva.

Vsi, ki cenijo in spoštujejo učiteljevo delo, so prišli, da se poklonijo slavljencu.

Tov. predsednik Barlé je pozdravil zastopnike občine Vinice, Sokola, požarne brambe, hranilnice in posojilnice, ki so prišli, da počaste svojega ustanovitelja-vodnika delavca. Najpriščnejši pozdrav pa je veljal tov. Lovšinu. Pred 35 leti je prišel na Vinico, da uresniči geslo, ki si ga je postavil ob začetku svojega učiteljevanja: »Bodi učitelj in vzgojitelj naroda!« Uresničil ga je. Zvest samemu sebi — je ostal zvest svojemu narodu. Zanimivo so se zaganjali valovi življenja v to skalo — uglasili — izbrusili so jo — a ne izdolbili. S svojim delom v šoli in izven šole si je postavil živ spomenik, ki bo živel med narodom od roda do roda.

Tov. Lovšin je bil učitelj — bil je oče in mati otrok — odraslih in svojih tovarišev. Njegova ljubezen je bila bogata zakladnica, iz katere je črpal — a ne izčrpal — rodila je stoterne sadove.

Bil je buditelj — naroda — orač ledine — v katero je sejal, polagal svoje krepke misli in ostala so društva, katere je vodil vso dobo svojih let, da ob zatonu svojega življenja gleda njih moč in čilost. Ni se bal dela, ne plašil ovir, stopal je dalje po začrtani poti — dokler ni uresničil svojih mladeniških idej.

Odveč bi bilo, da naštevamo njegove tovariške vrline. Kaj je tov. Lovšin, so pričale solze, ki so zablestale v očeh navzočih, ko mu je tov. predsednik izročil diplomu, ki jo je izdelal tov. Čebular, z besedami: »Vzemi tovariš v lep spomin na svojo delovno dobo in vdano ljubezen belokranjskih učiteljev«.

K odlikovanju so mu čestitali vsi zastopniki društev, ki jih je on ustanovil. Istotako mu je čestital sreski šolski referent tov. Lukežič in postavil tovariša v zgled vsem. Ginjnen se je tov. Lovšin zahvalil. Ker mu je to odlikovanje najljubše, ga je vesel sprejel. Vsi navzoči so ga burno pozdravljali.

Čitanje zapisnika se je na željo vseh opustilo.

Tov. Kavčič je predaval zanimivo »Zgodovina Vinice in okolice«. Tov. Živojinovič nas je navduševal za »Narodno pesem«, ki bi se naj v osnovni šoli bolje gojila. Tov. Golobič pa nam je povedal o »Esperantu« in obljubil, da nas pri prihodnjem zborovanju seznani z osnovnimi pojmi. Vsi referati so bili zanimivi in predsednik se je referentom iskreno zahvalil.

Tov. predsednik je pozval vse učitelstvo, da se redno udeležuje zborovanj, pristopi k Slovenski šolski Matci, »Samopomoči«, redno plačuje članarino in nabira naročnike za »Zvonček«.

Za delegata državne skupščine sta bila določena tov. Barlé in tov. Maričeva. **Poverjenstvu UJU** se pošlje **resolucija** za izenačenje 50% popusta pri železnica za vse, tudi upokojece.

Po zborovanju je bil skupen obed. Med petjem in govori je prehitro minil dan lepega slavlja.

+ UCITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŽIŠKO DOLINO je zborovalo dne 20. junija t. l. v Mežici. Zborovanci so stali vsi še pod svežim dojemom težke izgube, ki je zadela naše društvo s prerano smrtjo tov. Pavla Koširja. Predsednik se ga je spomnil v lepem, globoko zamišljenem govoru, stavljajoč ga nam kot sijajen zgled tovariša, vzgojitelja, kulturnega delavca, kot moža, ki se je povzpел po svoji izobrazbi in širokem pogledu v duhovni svet na višine, ki jih redkokdaj doseže, kot vzor-narodnjaka, ki si je s svojim življenjskim delom postavil trajen spomenik v narodu, kojega zvesti sin je bil do zadnjega diha. Zbor je sklenil, da mu postavi naše društvo nagrobni spomenik.

Izredno zanimivo je bilo predavanje tov. Mlačnika o modernih strujah v risarskem pouku. Predavatelju je kot priznanemu praktiku in poznavcu strokovne literature uspelo, s svojimi psihološko globoko utemeljenimi, s praktičnimi demonstracijami združenimi izvajanjem prepričati in ozreti tudi one tovariše, ki bolj ali manj skeptično zro na moderna pedagoška stremeljenja. Izrazil se je želja, da bi izborna predavanje izšlo v tisku.

Zanimivo je bilo tudi poročilo zastopnika našega pedagoškega krožka o pedagoškem tednu v Mariboru.

Iz poročila o projektu osnovnošolskega zakona, ki ga je vlada predložila parlamentu, smo spoznali, da se nobena naših zahtev in želj ni uvaževala in da je projekt v sedanjih oblikah mnogo reakcijno

narnejši kot v prvotni, ko ga je prejel UJU v obravnavo in izjavo. Prišlo je do raznih sk.e.pov. mimo drugega na predlog tov. Feiniga tudi do sklepa, da društvo odločno zahteva uveljavljenje disciplinskih predpisov uradniškega zakona tudi za učitelstvo in da odklanja posebne disciplinske določbe v šolskem zakonu.

H koncu bodi še omenjeno soglasno sprejet in iz nacionalnega vidika utemeljen predlog tov. Zege, ki se izreka proti omejitvam potnih dovoljenj v inozemstvu in predlog, ki se obrača proti številnim uradno odrejenim zbirkam med šolsko mladino.

Pedagoške in šolske drobtine.

× Reforma srednjih šol na Češkoslovaškem. Ker se pri nas često razpravlja o umestnosti ali neumestnosti srednješolske reforme, naj seznanim očitatelje z zakonskim osnutkom, ki ga je izdelalo po obsežnih pripravah in številnih anketah in konferencah češkoslovaško ministrstvo prosvete oziroma njegov odsek za srednje šolstvo. Po novem načrtu bo moral vsak kandidat za visoke šole dovršiti osemletni srednješolski študij, tisti pa, ki ne mislijo nadaljevati študij, bodo lahko izstopili po sedemletnem uspešnem obiskovanju srednje šole. Razen normalnega šolskega tipa bo obstojal tudi klasični, slovanski in poskusni tip. Normalni tip bo imel štiri osnovne razrede, nato pa od petega do sedmega razreda dvojne panog: gimnazijo in realko, v osmem razredu pa tri oddelke. Na ta način se bo lahko vsak dijak šele po četrtem razredu odločil za gimnazijo ali za realko. Osmi razred bo pripravil dijake izključno za visokošolski študij. — Ukinjeni so takozvani predmeti (botanika, mineralogija itd.) in bodo obstojale samo vede (na pr. prirodne vede). — Učenci meščanskih šol bodo lahko normalno prehajali v odgovarjajoči razred srednje šole. Po dovršenem sedmem razredu položi vsak absolvent zaključni izpit in dobi spričevalo. Po dovršenem osmem razredu se polaga zrelostni izpit za visokošolski študij (matura). Šolski krogi se nadejajo, da bo ta reforma ustregla mnogim zahtevam in koristila osobito v praktičnem oziru, hkrati pa bo pripomogla, da bodo prihajali na visoke šole samo taki srednješolci, ki so res sposobni in ki se tudi dovolj zanimajo za znanstveno delo na univerzi.

LE ORGANIZIRANO PROSVETNO DELO nam bo doneslo večje in trajne uspehe, zato poročajte o vsem in vzpodbujajte vse, ki imajo voljo do dela, naj vstopijo v naš krog kulturnih in prosvetnih delavcev in naj korakajo z nami — za skupnimi smotri!

Odgovorni urednik Ivan Dimnik.
Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naslovi dobrih in zanesljivih stanovanj za dijake se dobe pri gospe. **LIKAR, Poljanska c. sta 87**

„Vila Bergman“

**Naročajte
šolske tiskovine
pri
Učiteljski tiskarni
v Ljubljani.**

Vsem šolam v nabavo:

1^a ameriansko Prašno olje
raf., kisline prosto in brez vonja, znamke »Hygieni«, v pločevinastih posodah in železnih sodčkih.

1^a Karbolinei

orehovorjave barve, usede prost

priporoča po nizkih cenah

Avgust Žlahtič

razpečavanje amerik. mineralnooljnih in kemikalnih produktov

Maribor, Slovenska ul. 2.

Telefon 66.

Relikan

ZALOGA BARV, TUŠEV IN RADIRK.
POVSOD NA ZALOGI — TISKOVINE NA ZAHTEVO.
GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.